

דף פד.

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פ"ג הי"ד

הַזֶּבֶחַ הַפָּסוּל וְהַנְּסָכִים הַפָּסוּלִים שְׁעָלוּ לַמִּזְבֵּחַ **כ**. הַזֶּבֶחַ
 לֹא יֵרָד כָּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ מִפְּנֵי שֶׁהוּא רָאוּי לְאֲשִׁים. וְהַנְּסָכִים
 יֵרָדוּ. וְכֵן נְסָכִים הַבָּאִים בְּפָנַי עֲצָמָן שֶׁנִּפְסְלוּ וְעָלוּ יֵרָדוּ:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ד ה"א

מִתְנַדֵּב אָדָם וְנוֹדֵר עוֹלָה וְשִׁלְמִים **ל** וְכֹל מִיֵּן שְׂיִרְצָה
 מִחֲמַשָּׁה מֵיָי מִנְחֹת הַבָּאִין בְּנֹדֵר וּנְדָבָה. וּמִתְנַדֵּב אוֹ
 נוֹדֵר מִנְחָה מִמְנַחַת נְסָכִים לְבִדָּה מֵאֵי זֶה מִיֵּן מְשִׁלְשָׁה
 מֵיָי מִנְחֹת נְסָכִים כָּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ. וּמִתְנַדֵּב אוֹ נוֹדֵר יֵיֵן
 בְּפָנַי עֲצָמוֹ אוֹ לְבוֹנָה בְּפָנַי עֲצָמָה אוֹ שְׁמֵן בְּפָנַי עֲצָמוֹ

כ. כסף משנה: הזבח הפסול והנסכים הפסולים שעלו למזבח וכו'. פלוגתא דתנאי במשנה
 ר"פ המזבח מקדש (דף פ"ג) ופסק כר"ש שסובר כר' יהושע. ומ"ש וכן נסכים הבאים
 בפני עצמן שנפסלו ועלו וירדו. שם (דף פ"ד) נסכים הבאים בפני עצמן לדברי כולן ירדו:

ל. כסף משנה: מתנדב אדם ונודר עולה ושלמים וכו' כמו שביארנו. בפ"ב ובפרק י"ב
 מהלכות אלו: ומתנדב או נודר יין בפני עצמו. משנה בס"פ המנחות (דף ק"ד:). ומ"ש
 או לבונה בפני עצמה. בסיפרא פ"ט. ומ"ש או שמן בפני עצמו. בס"פ המנחות פלוגתא דר"ע
 ורבי טרפון ופסק כר"ט ובס"פ כל התדיר (זבחים צ"א) במשנה סבר ר"ש כר"ע. ויש
 לתמוה למה דחה רבינו דבריהם ופסק כר' טרפון וכתב הר"י קורקוס ז"ל דטעמא משום
 דסתם לן תנא בפרק בתרא דמנחות (דף ק"ז) כרבי טרפון דתנן הרי עלי שמן לא יפחות
 מלוג וכתב רש"י הך סתמא כרבי טרפון וכיון שכן ה"ל מחלוקת ואחר כך סתם והלכה
 כסתם גם בפרק אלו מנחות ובפ' כל התדיר סובר כן שמואל עכ"ל ושפתים ישק, ועל
 הקדמתו אני מוסיף לחזק טעם לפסוק כן דרבי נמי סבור כר"ט דההיא דמתני' הכי איתא
 הרי עלי שמן לא יפחות מלוג רבי אומר ג' לוגין. ומ"ש או עצים למערכה. בסיפרא פ"ט:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

או יציא למערכה מפני שהן כקרבן שנאמר ויקרבן העצים:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ז

אבל קדשים שלנו או שלן הדם או הבשר או האימורים. וזבח שיצא חוץ לעזרה. או שנטמא או נפסל במחשבת הזמן או במחשבת מקום או במחשבת שנוי. או שקבלו הטמאים וזרקו את דמו הואיל וראויין בעבודת קרבן הבא בטמאה. ושנתן דמו חוץ למקומו או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמם בדרום. אף על פי שכל אלו פסולים אם עלו לראש המזבח לא ירדו מ:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ו

וכן בהמת קדשים שנשחטה בלילה או נשפך דמה או שיצאת חוץ לעזרה אם עלתה תרד:

מ. כסף משנה: ומ"ש או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמן בדרום אע"פ שכל אלו פסולים אם עלו [לראש המזבח] לא ירדו. יש לתמוה דבריש מעילה (דף ב') גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום וקיבל דמן בצפון וקיבל דמן בדרום איבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו ירדו רב יוסף אמר אם עלו לא ירדו אליבא דר' יהודה לא תיבעי לך דכ"ע לא פליגי שאם עלו ירדו כי פליגי אליבא דר"ש ור"ש ור"ש דאיתותב רבא דאמר אם עלו ירדו היינו משום דאמר הכי לר"ש אבל לר' יהודה לכ"ע ירדו. ורבינו שפסק בסמוך כר' יהודה ה"ל לפסוק כאן שאם עלו ירדו ושם נוסחא אחרת היתה לרבינו בזה. והר"י קורקוס ז"ל נדחק מאד ליישב זה ולא כתבתיו שלא להאריך:

נ. כסף משנה: (ה-ו) וכן בהמת הקדשים שנשחטה בלילה וכו'. שם במשנה (דף פ"ד) אלו אם עלו לא ירדו הלן והיוצא והטמא ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולים וזרקו את דמו ר' יהודה אומר ושנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים אם עלתה תרד רבי שמעון אומר לא תרד שהיה פיסולו בקדש שרבי שמעון אומר כל

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ח

כָּל שֶׁפִּסּוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ מִקְבְּלוֹ. וְכִשֵּׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ. כִּן אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ שְׁנֵיהֶם שֶׁהָרִי פְּסוּלִין הֵם:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ח

וְכֵן קִמְץ הַמִּנְחָה שֶׁלֹּא נִתְקַדֵּשׁ בְּכֹלֵי שָׂרְתָהּ. וְכָל אֶסוּרֵי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁעָלוּ יֵרְדוּ לְפִי שְׂאִינָן רְאוּיִין מִתְחַלְתָּן:

עין משפט זז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ח

עיין לעיל עין משפט ג

שפיסולו בקדש הקדש מקבלו לא היה פיסולו בקדש אין הקדש מקבלו ואלו לא היה פיסולו בקדש הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והאתנן והמחיר והכלאים והטרפה והיוצא דופן ובעלי מומין ובגמרא תניא ר' יהודה אומר זאת והיא העולה מיעוטים פרט לנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים שאם עלתה תרד ר"ש אומר עולה אין לי אלא עולה כשירה מנין לרבות שנשחטה בלילה וכו' והניתנין למטה שנתנן למעלה ולמעלה שנתנן למטה והניתנין בחוץ שנתנן בפנים שנתנן בחוץ וכו' ת"ל תורת העולה ריבה וכו' ור' יהודה מיייתי לה מהכא מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי לן כשר באימורין לן באימורין כשר שהרי לן כשר בבשר יוצא שהיוצא כשר בבמה טמא הואיל והותר לעבודת צבור חוץ לזמנו הואיל ומרצה לפיגולו חוץ למקומו הואיל ואיתקש לחוץ לזמנו שקבלו פסולים וזרקו את דמו בהני פסולים דחזו לעבודת צבור וכי דנים דבר שלא בהכשרו מדבר שבהכשרו תנא אזאת תורת העולה ריבה סמיך ליה. ופירש"י לן בדם כשר שאם עלה לא ירד. שהרי לן כשר באימורים שאם עלו לא ירדו. שהרי לן כשר בבשר כגון בשר שלמים הנאכלים לשני ימים. יוצא וכו' וביוצא דאימורי עולה ואימורי קדשים אבל יוצא דדם פסל ר' יהודה ולכך כתב רבינו זבח שיצא ופירש"י חוץ לזמנו דאשכחן ליה ריצוי אפילו בפנים שמרצה לפיגולו ליענש כרת. דחזו לעבודת צבור כגון טמא. דבר שלא בהכשרו כגון לן באימורים. מדבר שבהכשרו לן בבשר ויוצא דמקדש מיוצא דבמה שאין שם מחיצה עכ"ל. ופסק רבינו כר' יהודה:

ס. כסף משנה: וכשם שאם עלו לא ירדו כו'. משנה בפ' המזבח מקדש (דף פ"ד):

עין משפט ט. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ד

עוֹלָה שֶׁהֶעֱלָה חֵיָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד ^ע שְׁעַדֵּיךָ אֵינָה רְאוּיָה:

עין משפט י. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ב

עוֹלָה שֶׁשְּׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. או שֶׁשְּׁחָטָה לְמִטָּה ^פ וְהֶעֱלָה אוֹתָהּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. יִפְשִׁיט אוֹתָהּ וַיִּנְתְּחָנָה בְּמִקְוֵמָה. וּמורִיד הַקְּרָבִים וּמְדִיחֵן לְמִטָּה. וְחוזֵר וּמַעֲלָה אוֹתָן וּמורִיד הָעוֹר וְנוֹתְנוֹ לְכַהֲנִים:

דף פד:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ח הי"ז

הַשּׁוֹחֵט בַּחוּץ בְּלִילָה חָיֵב ^א הוֹאִיל וְהִשְׁחִיטָה בְּלִילָה כְּשֶׁרָה בַּחוּץ. וְכֵן אִם הֶעֱלָה בְּלִילָה מִזֶּה שֶׁשְּׁחָט בַּחוּץ

ע. כסף משנה: עולה שהעלה חיה לראש המזבח תרד וכו'. משנה כתבתיה בסמוך:

פ. כסף משנה: עולה ששחטה בראש המזבח או ששחטה למטה וכו'. משנה בפ' המזבח מקדש (דף פ"ד) עולה שעלתה חיה לראש המזבח תרד שחטה בראש המזבח יפשיט וינתח במקומה. ומ"ש ומוריד את הקרבים ומדיחן. הכי אמרי' שם בברייתא ואע"ג דהתם מיירי בנפסלה ילפינן מינה לכשירה במכל שכן. ומה שכתב ומוריד העור ונותנו לכהנים. פשוט הוא. ומ"ש דה"ה לשחטה למטה והעלה לראש המזבח. הכי משמע מדתנן בראש הפרק הנזכר (דף פ"ג) כל הראוי לאשים אם עלה לא ירד ועוד דמשמע דאתיא בכ"ש משחטה בראש המזבח:

צ. כסף משנה: השוחט בחוץ בלילה וכו'. בפרק השוחט ומעלה (דף קי"א:): איפליגו במתני' ת"ק ור"ש ואמרינן עלה בגמ' אמר זעירי שחיטת בהמה בלילה איכא בינייהו וה"ק השוחט בהמה בפנים בלילה והעלה בחוץ פטור שחט בחוץ בלילה והעלה בחוץ חייב ר"ש אומר כל שחייבים עליו בחוץ וכו'. ומ"ש וכן אם קבל בכלי חול בפנים וזרק בחוץ

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בַּלֵּילָה חֵיב עַל הָעֲלָאָה. אָבֵל אִם שָׁחַט בְּפָנִים בַּלֵּילָה
וְהֶעֱלָה בַּחוּץ פָּטוּר. לְפִי שֶׁלֹּא הֶעֱלָה אֶלָּא דָּבָר פָּסוּל
שֶׁאֵין לָּהּ שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בַּלֵּילָה בְּמִקְדָּשׁ. וְכֵן אִם קִבֵּל
בְּכָלִי חֹל בְּפָנִים וְזָרַק בַּחוּץ פָּטוּר:

פטור. שם על משנה זו רבא אמר קבלה בכלי חול איכא בינייהו וה"ק המקבל בכלי חול בפנים והעלה בחוץ פטור המקבל בכלי חול בחוץ והעלה בחוץ חייב ר"ש אומר כל שחייבים עליו בחוץ וכו' ואע"ג דאסיקנא דר"ש אמלק בחוץ והעלה בחוץ קאי מ"מ משמע דלא הוו בעו הני אמוראי למימר אליבא דת"ק אלא מאי דקים להו דהוי דינא הכי ואע"ג דבפ' המזבח מקדש (דף פ"ד) אמר רבי יוחנן השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוץ חייב הא איתותב ואסיקנא בתיובתא ואע"ג דבתר הכי אמרינן ואיבעית אימא וכו' שינויא דחיקא הוא ולא סמכינן עליה: וכתב הראב"ד השוחט בחוץ בלילה א"א בחיי ראשי אין צורת ההלכה כפירושו וכו'. ביאור הדברים שרבינו מפרש שכשאמרו העלה בחוץ בין ברישא בין בסיפא אלילה דקתני רישא קאי. והראב"ד מפרש דלא קאי אלילה דרישא אלא היינו לומר שהעלה ביום ומפני כך הוצרך לתת טעם אחר לדבר. ואיני יודע מה עול מצא בדברי רבינו כי רחק מעליו דפשטא דמילתא משמע דטפי עדיף למימר דסיפא אלילה דרישא קאי מלמימר דסיפא לא הוי בגוונא דרישא: